

הודאת בע"ד כמאה עדים

לידידי המפורסם לחהילה שליט"א.

קיבלתי זה עתה את הקובץ פרי תמרים ששלחת לי ובקשת לדעת דעתי ע"ז.

והנה דעתי ברורה ע"ז שהודאת בע"ד כמאה עדים דמי ועוד לא קם מי שיבזה את חסידות סטמאר כמו הקובץ הנ"ל וכמו שאפרט לך אח"כ בביאור מקיף,

אך לפני שנתיחס לעצם הקובץ הנ"ל כדאי הוא להקדים כמה מלים לבאר הענין החמור הלזה אשר מאז קבלת התורה כמדומה לא הייתה שערוריה גדולה כ"כ אצל יראי ה' ההולכים ברכיו.

וראה גם הבן מה שכ' בהקדמה לקובץ הנ"ל לבאר השערוריה שנחווה בעניני סדר הניקור בחו"ל שיצאו עוררין נגד המנקרים בחו"ל כאילו ממכילים חלב ומכשילים את הרבים ר"ל, ומקור ושורש העירעור השקר הזה נובע מאיזה מנקרים בא"י אשר מחמת חסרון ידיעה באפיתיות הלכות חלב זרים בעיניהם מנהגי הניקור שבחו"ל, אך אקדים ואראה לך ידידי היקר מה שכ' בהעיתון דער איד פרשת בראשית תשמ"ג שם סעיף ג' מהמודעה מכיון שישנם שנויין בין מקולין אחד לחבירו על סדר הניקור כאשר נחברר באסיפות שהתקיימו בהתאמה"ר עוד בקיץ שנת תשמ"ב לפ"ק נבחר עתה ועד של רבנים שהחליטו בהתייעצות והסכמת חבירינו הרה"ג שליט"א לקבוע סדר כללי על הניקור ותורה אחת יהי' להם.

והרי לך הודאת בע"ד שאין סדר ניקור אלא כ"א עושה כפי רצונו ופודים שצריך לקבוע סדר כללי על הניקור. ומה נעני אנן בחדייהו.

עוד כתבו שם סעיף ד' משגיחים אשר יהגתו בהלכות ומלאכת הניקור, יפקחו אצל כל המקולין, וביחוד על אותן שאין להם השגחה מרבנים לראות אם עושים מלאכתם לפי ההוראות שינחן להם.

הרי לך שאין משגיחים וצריך עכשיו להעמיד משגיחים, ויש ג"כ כאלו שאין להם השגחה כלל מרבנים ובודאי דאין כוונתם להמקולין של טריפות או של מקומות שאין בהם יראי ה'.

והרי לך הודאת בע"ד שאין השגחה ואין משגיחים אלא במקצת מקומות.

ובמודעה שנחפרסה ע"י באיד פרשת ויצא כותבים שעברו וביקרו בחמש עשר חנויות ועומדים באמצע קביעת המשגיחים ובימים הקרובים יפורסם שמות האסליזים אשר קיבלו על עצמם לציית לכל ההוראות כו'.

והרי לך הודאת בע"ד שאין משגיחים עדיין על האסליזים הנ"ל שהם בשכונות

וויליאמסבורג ובארא פארק.

ונראה מה שכבר פורסם השמות של האסליזים אשר עומדים תחת השגחתנו על סדר ומעשי הניקור בהעיתון דער איד פרשת מקץ בדף 45 מטעם הכי"ר המיוחד לעניני כשרות וז"ל שם מודעה להוי ידוע שהאסליזים הנקובים בשמות להלן גרינבוים, יאקאבאוויטש, שאהנפעלד, עומדים תחת השגחתנו על סדר ומעשי הניקור והננו להדגיש השגחתנו היא על עניני ניקור בלבד (ב) אסליזים האחרים (בוויליאמסבורג ובבארא פארק וכו' אף אותן שנזכרו במודעות הקודמות כי נתבקר ע"י איג"ס תחת השגחתנו כו' ע"כ.

ושואל אני אותך ידידי היקר האם לא פשוט הדבר שבכל האסליזים שאין בהם השגחה (וכמוכן האסליזים שאינם בהגחה מנוהלים ע"י אנשים שעב"פ חזותם היא של יראי ה') לא יכולים לקרות שימצא שם חלב כל שהוא שהרי אין שם השגחה ואף שאפשר שבעלי

האטליזים הנ"ל הם יראי ה' אבל מי למדם ניקור ומי יודע פחי למדו ואין בל ספק שאם יודיעו לבעל אטליז כל שהוא שבאים לבדוק הרי שישחדל בכל כוחו שלא ימצא שום חשש של חלב, שהרי ארי לפרנסתו אם ידיעו בדברים שהוא מאכיל חלב. וע"כ מה שבדוקים עכשיו דבר פשוט הוא שאין זה ולא כלום ואינו ראיה לעבר וכל זמן שלא תהא השגחה פעולה הרי אין זה ראיה לעתיד.

אך מה שמחריד ביותר מכל הפרשה הלזו שכל מה שמפרסמים הם הוא שיש רק ג' חנויות שמוכרים בהשגחה וא"כ הרי אין ספק שהמעוררים אין קץ לרברי הרום וכל המוציא לעז על סדר ומעשי הניקור הרי הוא בכלל מוציא שם רע ועליו ליחן את הדין כך כ' בפרשת וייצא באיד.

והרי ברור שאסור אפילו לומר שצריך השגחה ומי שאומר כן מוציא לעז הוא, שהרי לא כתב מאן רהוא נגד מנהג כל שהוא אלא שאסרו לאכול הבשר כיון שנמצא חלב, ואם מודים שאין השגחה רק על ג' חנויות א"כ האיך אפשר שלא ימצא חלב, והאיך מאמינים כלל לקצב.

והרי לך הודאת בע"ד שאין רק ג' חנויות בהשגחה של הב"ד הנ"ל ולשאר חנויות אפשר שיש משגיחים עכשיו ואפשר שלא ועוד לא הייתה כזאת בישראל ללמד זכות ולהוציא לעז למי שאינו ראוי לכך.

ולעצם דברי הקונטרס "פרי חמרים"

בדף ל"ב שם כתבו שהביאו מנקרים ממנקרי א"י והם העידו אשר הבשר מכל התנויות הם מלאים בחלב דאורייתא ודרבנן, הנה לא נמצא בשום מקום עדות כזו רק מה שכך הוא מה שכ' האדמו"ר מקאשוי לתלמידיו ביום י"ג מידות של רחמים וז"ל הנה כפי שראיתי בעצמי בשבוע זה במעמד מנקרים מומחים נחברר כי בעו"ה שהבשר שקנו בשבועות אלו כו' אינם מנוקרים כראוי שנשאר עליהם חלב דאורייתא וגם מחלק האחוריים הי' שם עם החלב שלהם, בדברים שאינו חלוי במנהג או מחלוקת כלל ואסור מן התורה לכו"ע. כו'. אך בא וראה וגם הבן איך הביאו דברי הרב הגדול והמפורסם שליט"א הנ"ל בדף ל"ב והטעו רב גדול מפורסם א' שליט"א אשר לפי עדות עצמו אינו בקי בניקור לא בהלכות ולא בסדר המעשי ולחמו האמין למשמע דבריהם. והוציא כרוז לתלמידיו אשר כל התנויות אף החרדים ביותר מכשילים את הרבים בחלב דאורייתא ר"ל. וכבר כתבנו להביא דברי הרב הנ"ל שכוחב שראיתי בעצמי ולא ששמע שאפשר להטעותו.

(ב) ברף ל"ג כותבים הבה נבדוק איזה מציאות של חלב מצאו ע"פ עדות המנקרים הבורים הנ"ל הנה במכתב לכ"ק אדמו"ר שליט"א מיום ה' ברכה הם מונים י"ב חלבים אשר מצאו מבשר של ט"ו חנויות החרדים (נא לא לשכות שיש ג' חנויות תחת השגחה) והוא הולך ומונה שמות הי"ב חלבים ומסיים דאף כי מועטים יש לחלות במנהגים (וגם בזה יש חילוקי דעות אם חלוי במנהג ואם מנהג אונגריין היה להחירא) אבל רובם אינם חלויים במנהג כלל ואסוריט לכו"ע ובכל מקום שבעולם ויש מהן דאורייתא וכמבואר בכל ספרי ניקור כל מנקר בקי יורע מתוך הרשימה שהדבר כן ושאיין לפלפל בזה עכ"ל. ונתזי אנן ונראה אשר רובא דרובא מותרין ע"פ דין ואינם לא חלב דאורייתא ולא חלב דרבנן וגם יש שאינן חלויין במנהג, וחלבים אלו שמצאו מניחין אותם הקצבים לכתחילה, ורק מחמת חסרון ידיעה בהלכות חלב והמנהגי הניקור יכולין לכתוב ההפך וברור שהטעותו המנקרים הבורים כנ"ל וגם במיעוטא דמיעוטא ראה להלך פרטי הדברים.

הנה יש לך כאן ב' הודאות בע"ד.

(א) שמה שכ' י"ב חלבים הרי שמורים בזה שנכוון הדבר אלא שמחמצים לך כמו שנוס להם

ב) שבמיעוטא דמיעוטא מודים מפורש שנמצא חלב והדי לך מודה במקצת.

ולפני שנחחיל בהוכחת הסילופים הנוראים שישנם כאן אבאר לך ידידי מנין לי שלא כן הדבר. הנה ירוע הדבר ופשוט הוא שכאשר רוצים לדבר נגד מציאות כל שהיא צריך לברר את פרטי המציאות מפי הרואים ולא בהשערות בעלמא. וע"כ נשלחי לי זמן והלכתי לברר ממי שראה המציאות כמו שהיא. וסיפר לי כך שהוא היה במעמד המנקרים במקום שהראו את הבשר והיו שם קרוב לארבעים אנשים שראו עמו. ביניהם ארבעה מנקרים וכולם מארצות הברית וכאלו שיש להם סמיכה על ניקור מגדולי הדור העבר לבר מה שהם בעצמם שמשו ברבנות שנים רבות. והם מוהר"ר א'; ומהר"ר ק'; מוהר"ר א', וכך היו שם כמה רבנים גדולים ומפורסמים כגון הרה"ג הר' ק' הרה"ג הר' ש' והרה"ג ח.פ. ועוד שאינו זוכר שמוחיהם וכך גם איזה אדמו"ר מפ' לבר מהאדמו"ר שכ' המודעה לחלמידיו. נכך דיינים מפורסמים. ועוד ועוד. כך שאח המפורסמות אין להפך.

ונחחיל בביאור הי"ב תלבים אבל לפי סדר מה שכ' בהמכתב להאדמו"ר מסמאר. ולא לפי הסדר ששינו כאן שלא תראה הדבר התמור קודם.

א) טריפה קלנער נמצא מחלק אחוריים עם חלב שעליו.

כאן כתבו את זה כדבר אחרון בסעיף י"ב בשעה שהוא אתר הדברים התמורים ביותר שלב כל ידא ה' ההולך בדרכיו ירגז למע דבר נורא זה שמאכילים חלק האחוריים עם החלב שעליו בחנויות בריש גלי, ואף אסור לומר שאין לאכול. וכך מחרצים הם,

טרופה קלנער נמצא מחלק האחוריים עם חלב שעליו, בזה טוענים הקצבים והמנקרים

שחלק זה אינו בא כלל להמקולין, ואי אפשר לפי המציאות שימצא בשד זה בכלל

(שחוחכים הבשר בבית השחיטה עם מאשין גדול לרחבו. וחלק זה הוא בהחלט לחלק

האחוריים) והמנקרים אופרים שבשר הדאפלע של חלק הפנים יכולין למשכו ונראה כאילו

הוא מחלק אחוריים עם חלב שעליו, ושעו בזה לחשוב שהוא חלק מהטריפה קלנער, ובודאי

א"א לפסול שום קצב בדבר כזה שלא בפניו שאפשר שהי' לו מה להשיב ע"ד המלעיזים.

הרי לך הודאה ברורה שלא ראו הבשר הזה ורק משערים השערות שנוח להם.

והנה ידידי שראה הבשר וכך מעידים כל אלו שראו את הבשר שנמצא שם רוב הטריפה

קלנער ויש חתיכות עם כל הטריפה קלנער וכיון שהבשר עדיין רבוק הוא לחלק הפנים

רק שנמשך ממנו חתיכה גדולה ששיכת לחלק האחורי שאין מנקרים אותה אף המנקרים

חלק אחוריים אלא משליכים אותה לטריפה, הרי דבר ברור שיש גבול למתוח הראפלע,

ובפדט שרואים שנשאר רבוק לחלק הפנים והוא המשך מחלק האחוריים ולא עלתה שם

חירוף מכפיש כזה בדעת אף אחד כיון שבשעה שרואים החלק הגדול שנשאר מצד האחוריים

אי אפשר להעלות כלל על הדעת חידושים נבזים כגון אלו. ונא לא לשכות שהיו במעמד

זה מנקרים מופחים ומפורסמים, שכבר העידו עליהם גדולי הדור העבר,

וראה האיך מכשירים חלק אחוריים בהשערות בעלמא.

(ופה טוענים שחוחכים במאשין גדול יש לזה הסבר ואין כאן המקום להאריך)

ב) קצה צלע י"ג.

בקובץ כ' בסעיף ו' וכך הם מחרצים.

קצה צלע י"ג הכוונה לסחוס הי"ג שבהרבה מקומות לא נטלוהו לכתחילה כמו שהועד בפני

הבד"ץ שבירושלים וע' בהברורים להלן ואף נטילת הצלע גופי' אינו אלא חומרא בעלמא

כמו"ש הש"ך בשם מ"ב ובפרט גוף הצלע בלי החלב שעליו ע"כ.

והגדילו לעשות כאן להחיר האסור באופן זה אשר כל חרד לדבר ה' יזדעזע.

ונחלק תירוצם זה לכמה חלקים.

(א) כמו שהועד בפני הבר"ץ שבירושלים.

עיי'ן בדף מ"ד בגב"ע של הבר"ץ מעיד הר"ד יוסף לייב ווייסבסעף ג' שהסחום (העצם הרך הלבן) הנשאר מצלע י"ג לא היו מורידים בסמאר. ר"ג פינקלשטיין בפעם היו מוציאים הויס ביינדלשל צלע הי"ג. ר"י גולדברגר גם בדברצין היו מוציאים זאת. הרי לך העדות בב"ד שבהדבה מקומות השאירו לכתחילה. בשעה שהועד שרק בסמאר נהגו כן ולא בפעם ולא בדברצין וכאן החירו לכתחילה וראה לק'.

(ב) ואף נטילת הצלע י"ג גופיה אינו אלא חומרא בעלמא כמ"ש בש"ך כו' הקורא הישר נדמה לו שמתר כל הצלע י"ג לכתחילה שהרי מפורש כן בש"ך שהוא חומרא בעלמא. וע"ז כדאי הוא להביא מה שכ' במהר"י סודאזינה כה"ץ המובא בסוף ה' הרא"ש שכ' וז"ל ואנוכי הרואה הטעם מדוע ועל מה נזהרים אנחנו בני בריה קדש שלא לקחת הצלע הנזכרת לא משום שהיא אסורה דק שיש טרחה גדולה לנקרה ולגדרה ולהסיר החלב שעליה ואין הכל בקיאים במלאכה זו כו' ומה להם ולצר זו להכניס את עצמם במקום שיש בו איסור כרת ח"ו. וכונת הש"ך היא לא שאין שם חלב אלא שאפשר לנקר החלב. (ג) ובפרט גוף הצלע בלא החלב שעליו.

הרי לך פסק על ראש הצלע שהוא סחום וכבר מבואר בגבעה פנחס שיונק אע"פ שעצם אינו יונק מ"מ סחום יונק, ומה שנהגו בסמאר כן אין ללמוד ולהחיד לעולם כולו. (ואין ח"ו לצאת נגד מנהג כ"ש)

(ג) קרום היוחרת מעט.

כאן כתבו בס' ח' וכך הם מתרצים.

הקרום הזה מחלק הפנימי נוהגין שאין מסירין אותו כלל אם הצד השני נשאר מחובר בצד הכבד דליכא למיטעי כלל כמו"ש בדכ"ת סקע"ו בשם בית אברהם ובכל אופן אפ' לא נשאר הצד השני מחובר אינו דק חומרא לכתחילה דלמא אחי למטעי כמבואר בפוסקים.

וכאן נעשה מעשה נורא שלא יכופר

שקבעו כאן בבירור מה שנוח להם שהוא קרום היוחרת מצד הראות וממילא הוא חומרא בעלמא וסילפו במזיד.

אך הרואה דאה שהוא קרום היוחרת שלצד הקרב שאין מי שמתירו כיון שחלב הקרב מונח עליו. וכן העידו בפני הבר"ץ.

(ד) חלב שחתח קרום היוחרת.

כאן כ' בס' א' וזה תירוצם.

חלב שחתח קרום היוחרת זה שומן היוחרת במבואר בדמ"א סי"ב להקל בו כמ"ש בכנה"ג בפ' רברי הרמ"א וכן מבואר כמעט בכל ספרי הניקור וכן הועד לפני הבר"ץ בינושלים. הנה דבר זה מבואר בשו"ע בב' דעות יש מקילין ויש מתמירין והמתמירים הם הרא"מ ור"ת ואם נוהגים כמנהג ומטעם המנהג משאירים נחא שהרי יש להם על מי לסמוך אבל כאשר שאר הרבנים אינם כדבעי צריך להתריע גם על זה. ועי' באגור מ"ש ע"ז.

(ה) קצה הקרום העב שעל הכסלים.

כאן כ' בס' י"א וזה תירוצם.

קרום העב של הכסלים אט כוונתו לקרום העב התחתון שע"ג השפונרד זה מותר מדינא וכך נהגו לכתחילה כמבואר בספרי ניקור. ואם הכוונה לקרום העליון זה צריכים לידע אם אמת הרבד שלא נתברר בגב"ע כדינו כנ"ל ואף אם אמת הרבד אולי מצאוהו במקולין שאין להם הכשר או במקולין של קלים ודקים ובכל אופן איסור קרום זה הוא דק מדרבנן כמבואר בפוסקים ובדרבנן מלמדין ומזהירין אותו כמבואר בשו"ע ואין אוסדין לאכול הבשר ע"כ.

וגם באן כדאי הוא לחלק לכמה חלקים לדעת המעשים הנוראים שנעשו.

(א) מ"ש אם כוונתו לקרום העב שע"ג חלב השפונדר זה מותר מדינא וכך נהגו לכתחילה.

ודאה בדף מ"ד בגב"ע בפני הבר"ץ שבפעסט נהגו להסיר הקרום הנ"ל רק בסמאר נהגו להקל. וידוע הוא שברוב מקומות שבעולם הסירו קרום זה וכאן הלא התירו לך לכתחילה.

(ב) ואם הכוונה לקרום העליון צריכים לייזע אם אמת הרבר שלא נחבר בגב"ע כדינו.

הרי לך הודעת בע"ד שאפשר שאינו בסדר אך כיון שאין גב"ע כדינו מותר לאכול.

אך לבאר לך דבר זה מדוע לא עשו גב"ע כדינו הנה גב"ע צריך בשעה שמוצאים קצב א' שמקובל הוא שהוא יר"א הרי לפוסלו או להזהירו צריך גב"ע אבל כאן הרי כו"ע מודים שאין השגחה וכל קצב עושה כמו שרוצה ואין שום פיקוח מה שיך לעשות גב"ע הרי כאן לא פוסלים שום קצב אלא מזהירים שאין לאכול כלל.

(ג) ואולי מצאוהו רק במקולין שאין להם הכשר או של קלים ורקים. עיין הקדמה כמה יש להם הכשר.

(ד) ובכל אופן איסור הקרום מדרבנן.

השמעת שעה זו שכיון שהוא רק מדרבנן. וע"כ מזהירין אותו ומלמדין וכו'.

אך כדאי הוא שחעיין בשו"ע יור"ד סי' ק"ה בביאור הגר"א ס"ק נ"ב שכותב וז"ל

אבל בקרומות מספקא ליה דמ"ש שם ואין חייבין מ"מ שמא אסורין מן החורה כמו חצי שיעור

בו, ובקרומות רמספקא לן אי הוּ דאורייתא אפשר דנ"מ נמי בעי כו' .

וכאן יש לך פסק מפורש שהוא מדרבנן.

(ו) קרום הדק שהוא הקרמי רכפלי.

כאן כ' בסעיף ד' וזה תירוצם.

קרום הדק שהוא הקרמי רכפלי כמה מנקרים מניחים זה לכתחילה ואין מסירין רק הקרום

העב העליון כמבואר בטהרת אהרון ובבית יצחק ובשאר ספרי ניקורועי' בהבירורים לק'

וראה והבן שמה שגבו הבד"ץ עדות הרי הוא רק בדברים שהוא כדאי להם,

שבדף מ"ד בגב"ע בב"ד סעיף ב' לא היו מסירין רק ב' הקרומין העב והדק שתחתיו וכך

אמרו בפנינו המנקרים ר' ארי' גרינוולד ור' יהושע גולרברגר וכן הפעסטר מנקר

ר' געציל פינקלשטיין. ואין חולק שם שצריך להסיר.

(ז) קצת חלב הכליות על הבשר העב של הטרפש.

כאן כ' בסעיף ט' וזה תירוצם.

קצת חלב הכליות על הבשר עב של הטרפש הם קוראין להשמנונית שעל החלק העב של

חצר הכבד שהוא חלב הכליות, כמבואר במכתב המערער לרבו מלאכי, וזה עם הארצות גמורה

שלא נמצא בשום ספר מספרי הניקור דין ניקור בזה, וי"ל דין שומן היומרת שמוחר כנ"ל

אות א' וחלב הכליות הוא רק לאחר הקרום והמערער הנ"ל במכתבו כו'. אום כי בהרבה

מקומות שהסידו השומן הזה היה רק לחומרא בעלמא לא מדינא כלל.

ודבר זה אין לו אח ורע בשום מקום שבעולם לקחת חלב ממש ולהתירו כי לא מצאו

בספר כך.

הנה אביא לך ספר שכ' בנצני ניסן וז"ל נתח בשר זה ארוך ושטוח אבל אינו דק

קצה הראשון חודר לכלי הנשימה סמוך לטרפש בנקורה זו עובר דרך הטרפש צינור הרושט

מאיזור התזת לאיזור העיכול עד לכרס הקצה השני מגיע עד לחלב הכליות כשגושי חלב

זה נדבקים בו וחוררים לבין הרביקים והפרישות של קצה הנתח עכ"ל.

הרי לך שכבר כחוב כן בספר ניקור, שהוא חלב גמור מחלב הכליות, אבל לומר

שכיון שלא ראו כן בספר מותר בשעה שאין אף מנהג שבעולם שמחירו ואף מנהג סמאר

המקיל ברוב דברים לא היקל בזה כיון שאי אפשר להקל בחלב גמור לכו"ע.

ובדף מ"ד סעיף ה' בגב"ע בהבר"ץ כוחבים כך אופן ניקור טרפש הכבד כך הוא הנה

מבשר העבה של היוחרת הכבד (בארה"ב גראבע שענדער ליינ) הסירו לגמרי שלא ישאר זכר של קרום משני הצדדים וגם השומן שמתחתיו ניקרו עד שנשאר נקי מכל שמנונית שע"ג בשר אדום. עכ"ל.

ואתה ידידי הרי שאף זאת לא יספק אותך יכול אתה ללכת לבית המטבחים ולראות כמו עיינך איך שחלב הכליות נוגע שם ונכנס בלין הדביקים ואיך צורך כלל לספרים ועדים אלא תיכנס בעצמך וראה.

ועדיין לא נשמע כדבר הזה להתיר חלב הכליות דאורייתא בריש גלי. וה' ירחם

(ח) חלב שעל השפונדר.

כאן כתבו כמובן בסעיף ב' וזה תירוצם.

הוא המבואר ברמ"א ס"ז שמנהג בני אשכנז הי' להקל בו וכן היה המנהג ברוב תפוצות ישראל וכן הועד לפני הכד"ץ בירושלים כו'.

כדאי הוא לעיין כהאגו"מ ש שכדאי הוא להחמיר בזה כי הוא ספק איסור כרת, וכן נהגו בהרבה מקומות להחמיר אמנם המיקיל הרי שיש לו על מי לסמוך מ"מ חיבים לעורר ע"ז למי שרוצה להחמיר בזה.

(ט) קרום הדק שעל הראפלע וחלב שתחתיו.

כאן כתבו בסעיף ה' וזה תירוצם.

קרום הדק שעל הראפלע וחלב שתחתיו חלב זה הניחו ברוב תפוצות ישראל כמו שהביא גם המערער במכתבו כו. והקרום הדק כבר נזכר לעיל.

כדאי הוא לציין שבספרי ניקור מיחסים חשיבות להסיר הקרום עם החלב הנגרר

עמו שיש להחלב שנגרר עם הקרום חשיבות מטעם איסור חלב, וע"ז הכוונה כאן ולא רק על החלב לבד שמונת על הבשר אחרי הסרת הקרום שגם הוא חלוי במנהגים והרבה מאוד מהמנהגים אסור ואף רבני האתאחדות בתקנות שדצו להנהיג (אשר משום מה נשתכח) כתבו שצריך להסיר קלב הנ"ל.

(י) סחוסים של צלע י"ב וי"א וכו'.

כאן כתבו בסעיף ג' וזה תירוצם.

סחוסים של צלע י"ב וי"א וכו' דבר שלא היה המנהג לישלו בשום מקום בחו"ל ואיך לחזורא זו שום מקום ושום טעם ע' בהבירורים.

כאן פסקו שלא היה שום מקום בחו"ל הנה נתבדר מכמה מנקרים מחו"ל שהיו מקומות

שנהגו להסירם וכמה מנקרים אמרו הטעם ששם החמשה אצבעות שאמרו משום חלב כמבואר במהר"י סוראזינא וכיון שהוא סחוס הוא יונק וכן כ' בבית יצחק שמסירין ראשי העצמות שיונקים מחלב של כסלים וראה במהר"י סוראזינא שכותב שעל צלע י"ג יש חלב ממש הרי שאפשר שכונתו לשאר ראשי העצמות. ואיך ספק שצריך לעורר למי שרוצה להחמיר בזה.

(יא) בשר שבין צלע י"ב לי"ג עם הצלע וכו'.

כאן כתבו בסעיף ז' וזה תירוצם.

הנה בזה רבחה המבוכה וכמעט כל הפוסקים מחירין הבשר הזה כו' וכן נהגו ברוב מקומות בפולין ובאונגריין ע"פ התח2ס בו' ושקר בפי האומרים שברוב מקומות אפ' באונגריין נהגו להחמיר בזה.

ואנו לא נתעכב כאן הרבה שהרי מודים שדבר זה צריך לעורר אך נתעכב רק על מה

שכתבו ששקר בפי האומרים שברוב מקומות אפ' באונגריין נהגו להחמיר בזה.

הנה באיתוד המנהגים מטעם רבני האתאחדות כותבים וז"ל, שם סעיף ז' בביאור,

אולם אעפ"כ כיון שבתשו' בית שלמה סי' ק"ז כתב שבכל דלילותם נתפשט להחמיר וקן

הוא בת' בית שערים סי' ק"ז אף הוא הי' ממדינת אונגריין וכן העיר הרה"צ האדמו"ר מבובבשליש"א שבגלילותים נהגו להחמיר וכן העיר הגה"צ מוואידסלאוו שליט"א וכן בקשו הגה"צ הבד"ץ וכן העיר הגה"צ משטרסבטרג שבגרסוורדיין נהגו להחמיר. וכן היה המנהג בהרבה מקומות בזיבענבידגען כאשר מעיד הר' מוולקאן וכן שמעו בשם הגה"צ מאויוואר וכל רבני דעעש וכן העיר הר"ש לעווינשטיין שכן היה המנהג בפפא וכן העיר הר' ל"ו שכן היה המנהג כפעסט וכו'. וכן כ' בגבע"פ שמלא הסכמות מרבני אונגריין והדי לך שעשו את כל הרבנים הנ"ל לשקרנים וראה מה אין עושים להצדיק עצמם.

י"ב) חוטי דכפלי מקצח מן החוט.

כאן כ' בסעיף י' וזה חירוצם.

חוטי דכפלי מקצח מן החוט מסתמא היה חלק הבלוע בבשר המבואר ברמ"א סי' ס"ד סי"ג שיש מקילין בזה ושטוב להחמיר והיו מקומות שנהגו להקל בזה לכתחילה. והנה הרואה אומר שהכוונה לחוט ממש לא במקומות שנבלע בבשר והיו בכמה מקומות וכמדרומה שהיו מקומות שלא נגעו בהם כלל כגון בפלייט של עגלים. וכדאי הוא לדאוח עד היכן הדברים מגיעים שכדי להצדיק עצמם כוחבים להתיר בכל מציאות שהיא.

והנה בסדר הניקוד שהועד בב"ד נזכרים הסעיפים שאסורים באיסור גמור והם (א) ג (ו) ז (ט) י"א (י"ב). ומה שחלקו בהם המנקרים הם ב) (וה) ומה שהיקילו המנקרים הללו הם דק ח) (וי) שירועים הדברים שהיו מקומות שגם החמירו בזה. ואינני רואה לנתוח להוסיף דברים אף שראיתי עוד הרבה פעויות ושקדים גסים סילופים געווד. ועודי אך אחד שראית כבר מגמחם להתיר ואין להם שום מעצור אלא מחירים אף חלב האסור מדאורייתא כדי להצדיק עצמם מה יש להוסיף על זה.

אך הוכחתי לך שמעדות עצמם רואים שהיה שם חלב גמור ומורים הם במקצת וכן מורים שכמעט שאין חנויות עם הכשר וע"כ יכול אתה לכר להסיק מסקנות לשאר הסברים ור"ל.